

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

PHẠM THỊ THU

**THIẾT KẾ MỘT SỐ TÌNH HUỐNG ĐÁNH GIÁ THỰC
TRONG DẠY HỌC CHỦ ĐỀ HỆ THỨC LƯỢNG
TRONG TAM GIÁC Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2019

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

PHẠM THỊ THU

**THIẾT KẾ MỘT SỐ TÌNH HUỐNG ĐÁNH GIÁ THỰC
TRONG DẠY HỌC CHỦ ĐỀ HỆ THỨC LƯỢNG
TRONG TAM GIÁC Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG**

Ngành: LÝ LUẬN VÀ PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC BỘ MÔN TOÁN

Mã số: 8.14.01.11

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Nguyễn Danh Nam

THÁI NGUYÊN - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng các kết quả trình bày trong luận văn này là không bị trùng lặp với các luận văn trước đây. Nguồn tài liệu sử dụng cho việc hoàn thành luận văn là các nguồn tài liệu mở. Các thông tin, tài liệu trong luận văn này đã được ghi rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2019

Tác giả luận văn

Phạm Thị Thu

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện đề tài “**Thiết kế một số tình huống đánh giá thực trong dạy học chủ đề hệ thức lượng trong tam giác ở trường THPT**”, em đã nhận được sự hướng dẫn, giúp đỡ, động viên của các cá nhân và tập thể. Em xin được bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc tới tất cả các cá nhân và tập thể đã tạo điều kiện giúp đỡ em trong quá trình học tập và nghiên cứu.

Em xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến **PGS.TS. Nguyễn Danh Nam**, người thầy đã tận tình hướng dẫn em trong quá trình hoàn thành luận văn.

Em xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu, Khoa Toán, Phòng Đào tạo trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên đã tạo điều kiện thuận lợi cho em trong suốt quá trình học tập và làm luận văn.

Em xin chân thành cảm ơn Ban Giám hiệu, các GV tổ Toán, HS khối 10 trường THPT Quế Võ Số 3, huyện Quế Võ, tỉnh Bắc Ninh đã giúp đỡ, tạo điều kiện thuận lợi cho em trong suốt quá trình làm thực nghiệm tại trường.

Dù đã rất cố gắng, xong luận văn cũng không tránh khỏi những khiếm khuyết, tác giả mong nhận được sự góp ý của các thầy, cô giáo và các bạn.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2019

Tác giả luận văn

Phạm Thị Thu

MỤC LỤC

Lời cam đoan	i
Lời cam ơn	ii
Mục lục	iii
Danh mục các chữ viết tắt.....	iv
Danh mục các bảng.....	v
Danh mục các biểu đồ.....	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	5
3. Khách thể, đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	5
4. Giả thiết khoa học	5
5. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	5
6. Phương pháp nghiên cứu	6
7. Cấu trúc của luận văn.....	6
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN	7
1.1. Định hướng đổi mới chương trình giáo dục phổ thông	7
1.1.1. Vấn đề đổi mới phương pháp đánh giá học sinh	7
1.1.2. Đổi mới hình thức đánh giá học sinh.....	8
1.2. Lý luận về đánh giá thực.....	10
1.2.1. Khái niệm, hình thức, kỹ năng đánh giá	11
1.2.2. Khái niệm, chức năng của đánh giá thực trong quá trình dạy học	14
1.2.3. Cơ sở và nguyên tắc đánh giá thực	17
1.2.4. Các yêu cầu sư phạm khi đánh giá thực kết quả học tập của học sinh.....	22
1.2.5. Các hình thức, phương thức đánh giá thực	22
1.3. Xây dựng tiêu chí đánh giá môn học theo Rubrics.....	24
1.3.1. Khái niệm Rubrics	25
1.3.2. Vai trò của Rubrics	25
1.3.3. Các hình thức trình bày Rubrics	26

1.3.4. Quy trình đánh giá môn học theo Rubrics	27
1.3.5. Áp dụng Rubrics trong dạy học	28
1.4. Thực trạng vận dụng đánh giá thực trong dạy học môn Toán	29
1.4.1. Thực trạng xây dựng đề kiểm tra và đánh giá thực ở trường THPT	29
1.4.2. Những khó khăn khi thực hiện đánh giá thực kết quả học tập của học sinh THPT	36
1.5. Kết luận chương 1	37
Chương 2: THIẾT KẾ VÀ SỬ DỤNG TÌNH HUỐNG ĐÁNH GIÁ THỰC TRONG DẠY HỌC CHỦ ĐỀ HỆ THỨC LƯỢNG TRONG TAM GIÁC Ở TRƯỜNG THPT	38
2.1. Nội dung chủ đề hệ thức lượng trong tam giác ở trường THPT	38
2.1.1. Yêu cầu về kiến thức, kỹ năng, thái độ về chủ đề hệ thức lượng trong tam giác ở trường THPT	38
2.1.2. Những mạch kiến thức cơ bản	38
2.2. Định hướng thiết kế hệ thống tình huống đánh giá thực trong dạy học chủ đề hệ thức lượng trong tam giác ở trường THPT	43
2.2.1. Định hướng 1: Đảm bảo tính chính xác, khoa học	43
2.2.2. Định hướng 2: Đảm bảo tính thực tiễn	43
2.2.3. Định hướng 3: Đảm bảo tính logic, ngắn gọn	43
2.2.4. Định hướng 4: Kích thích hứng thú, khả năng sáng tạo của người học	43
2.3. Quy trình thiết kế tình huống đánh giá thực trong dạy học chủ đề hệ thức lượng trong tam giác ở trường THPT	43
2.4. Thiết kế một số tình huống đánh giá thực trong dạy học chủ đề hệ thức lượng trong tam giác ở trường THPT	46
2.4.1. Tình huống 1: Đo chiều dài của cây cột điện	46
2.4.2. Tình huống 2: Bài toán hồ nước	49
2.4.3. Tình huống 3: Đo khoảng cách hai chiếc thuyền trên biển	52
2.4.4. Tình huống 4: Đo chiều cao của thân tháp trên núi	58
2.4.5. Tình huống 5: Bài toán bể bơi	63
2.4.6. Tình huống 6: Bóng rổ	67

2.5. Xây dựng một số tình huống tương tự.....	70
2.5.1. Tình huống 1: Khung thành bóng rổ.....	70
2.5.2. Tình huống 2: Chiều cao của đường dốc.....	70
2.5.3. Tình huống 3: Độ cao của thùng xe.....	71
2.5.4. Tình huống 4: Tàu con thoi.....	72
2.5.5. Tình huống 5: Bài toán lượng giác và vòng bi.....	72
2.5.6. Tình huống 6: Tình huống cửa kính.....	74
2.5.7. Tình huống 7: Tháp Pisa.....	75
2.5.8. Tình huống 8: Giải quyết một số vấn đề thực.....	75
2.6. Sử dụng hệ thống tình huống đã thiết kế.....	76
2.6.1. Nguyên tắc sử dụng.....	76
2.6.2. Quy trình sử dụng.....	77
2.6.3. Tiến trình dạy học bằng tình huống.....	77
2.7. Kết luận chương 2.....	78
Chương 3: THỰC NGHIỆM SƯ PHẠM.....	79
3.1. Mục đích thực nghiệm.....	79
3.2. Kế hoạch và đối tượng thực nghiệm sư phạm.....	79
3.2.1. Kế hoạch thực nghiệm.....	79
3.2.2. Đối tượng thực nghiệm.....	79
3.2.3. Phương pháp thực nghiệm.....	79
3.2.4. Kết quả thực nghiệm.....	80
3.3. Kết luận chương 3.....	87
KẾT LUẬN.....	87
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	89
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Viết tắt	Viết đầy đủ
ĐC	Đối chứng
GV	Giáo viên
HS	Học sinh
NXB	Nhà xuất bản
PPDH	Phương pháp dạy học
SGK	Sách giáo khoa
THPT	Trung học phổ thông
TN	Thực nghiệm
Tr	Trang

DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU

Bảng 3.1. Bảng thống kê điểm số trước khi thực nghiệm.....	80
Bảng 3.2. Thống kê kết quả học tập của học sinh lớp TN và ĐC trước khi TNSP	81
Bảng 3.3. Bảng thống kê điểm sau khi thực nghiệm.....	81
Bảng 3.4. Bảng phân phối tần suất	82
Bảng 3.5. Bảng tổng hợp các tham số	82
Bảng 3.6. Số lượng phiếu thăm dò sau khi thực nghiệm	84
Bảng 3.7. Ý kiến học sinh về sự cần thiết của việc thiết kế tình huống đánh giá thực trong dạy học chủ đề hệ thức lượng	85
Bảng 3.8. Ý kiến học sinh về tác dụng của thiết kế tình huống đánh giá thực trong dạy học	85
Bảng 3.9. Ý kiến học sinh về khó khăn khi tiếp thu kiến thức bằng tình huống đánh giá thực	86
Bảng 3.10. Đánh giá của học sinh về mức độ đạt được của các kĩ năng học tập ...	86

DANH MỤC BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 3.1. Biểu đồ kết quả học tập của học sinh lớp TN và ĐC trước khi TNSP ...	81
Biểu đồ 3.2. Đồ thị đường lũy tích sau TN.....	82
Biểu đồ 3.3. Biểu đồ kết quả sau TN	83